
NUMĂRUL ÎMPRUMUTULUI 7538-MD

Acord de finanțare

(Proiectul „Conectivitate rurală în Moldova”)

între

REPUBLICA MOLDOVA

și

ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE

ACORD DE FINANȚARE

ACORD din Data semnării între REPUBLICA MOLDOVA („Împrumutat”) și ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE („Asociația”).

ÎNTRUCÂT, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare a încheiat un acord de împrumut („Acord de împrumut”) din data semnării, în scopul acordării unui împrumut în valoare de nouăzeci și două de milioane patru sute de mii de euro (92.400.000 euro) ca asistență la finanțarea Proiectului, în termenii și condițiile stabilite în Acordul de împrumut.

Prin prezentul, Împrumutatul și Asociația convin următoarele:

ARTICOLUL I — CONDIȚII GENERALE; DEFINIȚII

- 1.01. Condițiile generale (așa cum sunt definite în Anexa la prezentul Acord) se aplică și fac parte din prezentul Acord.
- 1.02. În afara cazului în care din context reiese un alt înțeles, termenii scriși cu majuscule utilizați în prezentul Acord au înțelesul care le-a fost atribuit în Condițiile generale sau în Anexa la prezentul Acord.

ARTICOLUL II — FINANȚARE

- 2.01. Asociația este de acord să ofere Împrumutatului un credit, care este considerat Finanțare concesională în sensul Condițiilor Generale, în valoare de cinci milioane șase sute de mii de euro (5.600.000 euro), întrucât această sumă poate fi convertită periodic printr-o operațiune de conversie de valută (în mod diferit, „Credit” și „Finanțare”), pentru a ajuta la finanțarea proiectului descris în Suplimentul 1 la prezentul Acord („Proiect”).
- 2.02. Împrumutatul poate trage sumele din Finanțare în conformitate cu Secțiunea III din Suplimentul 2 la prezentul Acord.
- 2.03. Suma maximă a taxei de angajament va fi egală cu o jumătate de procent (1/2 din 1%) pe an din Soldul netras din finanțare.

- 2.04. Taxa de deservire este valoarea cea mai mare dintre: (a) suma a trei părți dintr-un procent ($\frac{3}{4}$ din 1%) pe an plus Ajustarea bazei la Taxa de deservire; și (b) trei părți dintr-un procent ($\frac{3}{4}$ din 1%) pe an aplicat la Soldul tras din împrumut sau rata care se poate aplica în urma unei Conversii valutare.
- 2.05. Taxa aferentă dobânzii este valoarea cea mai mare dintre: (a) suma de unu întreg și o parte dintr-un procent (1,25%) pe an plus Ajustarea bazei la Taxa aferentă dobânzii; și (b) zero procente (0%) pe an sau rata care se poate aplica în urma unei Conversii valutare; aplicat la Soldul tras din împrumut.
- 2.07. Datele de plată sunt 15 februarie și 15 august ale fiecărui an.
- 2.08. Suma principală a Creditului va fi rambursată în conformitate cu graficul de rambursare prevăzut în Suplimentul 3 la prezentul Acord.
- 2.09. Moneda de plată este euro.

ARTICOLUL III — PROIECT

- 3.01. Împrumutatul își declară angajamentul față de obiectivul Proiectului. În acest scop, Împrumutatul:
- (a) determină Administrația de Stat a Drumurilor (ASD) să realizeze Părțile 1, 2.1.b, 2.3.a, 3.1, 3.2, 3.3 și 3.4.a ale Proiectului;
  - (b) determină Serviciul Vamal al Moldovei (SVM) să realizeze Părțile 2.1.a, 2.2, 2.3.b și 3.4.b ale Proiectului; și
  - (c) realizează Partea 4 a Proiectului,

total în conformitate cu prevederile Articolului V din Condițiile Generale și Suplimentul 2 la prezentul Acord.

ARTICOLUL IV — REMEDII ALE ASOCIAȚIEI

- 4.01. Evenimentul suplimentar de suspendare constă în următoarele:

- (a) Legislația ASD a fost modificată sau suspendată astfel încât, în opinia Asociației, să afecteze semnificativ capacitatea acesteia de a implementa părțile respective ale ASD din Proiect; și
- (b) ASD nu și-a îndeplinit nici una dintre obligațiile care îi revin în temeiul Acordului subsidiar, astfel încât să afecteze în mod semnificativ și negativ, în opinia Asociației, capacitatea Împrumutatului de a-și îndeplini obligațiile în conformitate cu prezentul Acord.

4.02. Evenimentul suplimentar de accelerare constă în următoarele, și anume că evenimentul prevăzut în Secțiunea 4.01 a acestui Acord a apărut.

ARTICOLUL V — INTRARE ÎN VIGOARE; ÎNCETAREA

5.01. Condiția suplimentară de intrare în vigoare constă în următoarea:

- (a) Acordul de împrumut a fost executat și realizat și au fost îndeplinite toate condițiile premergătoare intrării în vigoare a acestuia (altele decât intrarea în vigoare a prezentului Acord);
- (b) UIP (Unitatea de implementare a proiectului) din ASD la care se face referire în Secțiunea I.A.(a) din Suplimentul 2 la prezentul Acord a fost înființată și suplinită cu personal într-un mod acceptabil pentru Asociație.
- (c) UIP din SVM la care se face referire în Secțiunea I.A.(b) din Suplimentul 2 la prezentul Acord a fost înființată și suplinită cu personal într-un mod acceptabil pentru Asociație.
- (d) Grupul de Lucru Tehnic menționat în Secțiunea I.A.(d) din Suplimentul 2 la prezentul Acord a fost înființat într-un mod acceptabil pentru Asociație.
- (e) Acordul subsidiar al ASD menționat în Secțiunea I.B. din Suplimentul 2 din prezentul Acord a fost încheiat într-un mod acceptabil pentru Asociație.

- (f) Manualul Operațional al Proiectului la care se face referire în Secțiunea I.D din Suplimentul 2 din prezentul Acord a fost elaborat și adoptat într-un mod acceptabil pentru Asociație.
  - (g) Acordul de coordonare menționat în Secțiunea I.C din Suplimentul 2 din prezentul Acord a fost încheiat într-un mod acceptabil pentru Asociație.
  - (h) Evaluarea impactului social și de mediu (ESIA) preliminară pentru Partea 2 a Proiectului este finalizată într-un mod acceptabil pentru Asociație.
  - (i) Mecanismul de soluționare a reclamațiilor pentru Proiect, menționat în Secțiunea I.F.5 din Suplimentul 2 la prezentul Acord a fost stabilit într-un mod acceptabil pentru Asociație și în conformitate cu Planul de angajament social și de mediu (ESCP).
- 5.02. Termenul-limită de intrare în vigoare este de o sută douăzeci de zile (120 de zile) de la data semnării.

ARTICOLUL VI — REPREZENTANT. ADRESE

6.01. Reprezentantul Împrumutatului este Ministrul Finanțelor.

6.02. În scopul secțiunii 11.01 a Condițiilor generale:

(a) adresa Împrumutatului este:

Ministerul Finanțelor
strada Constantin Tănase, 7
MD-2005 Chișinău
Republica Moldova; și

(b) adresa electronică a Împrumutatului este:

Facsimil:	E-mail:
373-22262600	cancelaria@mf.gov.md

6.03. În scopul secțiunii 11.01 a Condițiilor generale:

(a) adresa Asociației este:

Asociația Internațională de Dezvoltare
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
Statele Unite ale Americii; și

(b) adresa electronică a Asociației este:

Telex:

Facsimil:

E-mail:

248423 (MCI)

1-202-477-6391 abanerji@worldbank.org

CONVENTIT la data semnării.

REPUBLICA MOLDOVA

Prin

_____
Reprezentant autorizat

Nume: _____

Funcția: _____

Data: _____

**ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ PENTRU
DEZVOLTARE**

Prin

_____
Reprezentant autorizat

Nume: _____

Funcția: _____

Data: _____

SUPLIMENTUL 1

Descrierea Proiectului

Obiectivul Proiectului este: (i) să îmbunătățească conectivitatea rutieră rezilientă la schimbările climatice în comunitățile rurale selectate; (ii) să sporească traficul de tranzit rutier prin punctele selectate de trecere a frontierei cu România și (iii) în cazul unei Crize sau Urgențe Eligibile, să răspundă prompt și eficient la aceasta.

Proiectul constă din următoarele părți:

Partea 1: Conectarea comunităților locale la oportunități economice

1. Îmbunătățirea conectivității și a rezistenței la schimbările climatice prin reabilitarea și modernizarea Drumurilor locale prioritare selectate, inclusiv Investițiile în siguranță rutieră.
2. Promovarea incluziunii și accesibilității comunității prin: (a) Intervenții complementare și (b) dezvoltarea infrastructurii pentru mijloacele de transport nemotorizat în proximitatea Drumurilor locale prioritare selectate.
3. Promovarea siguranței rutiere prin: (a) remedierea punctelor negre din locațiile prioritare și (b) implementarea campaniilor educaționale și informaționale privind siguranța rutieră.
4. Acordarea de asistență tehnică pentru supravegherea activităților în cadrul acestei Părți a Proiectului.

Partea 2: Facilitarea comerțului și extinderea Coridoarelor Solidarității

1. Modernizarea Punctului de trecere a frontierei (PTF) Leușeni prin:
  - (a) Modernizarea și îmbunătățirea PTF Leușeni, inclusiv: renovarea terminalului existent de intrare a mărfurilor și ieșire a autoturismelor; construirea unui nou terminal de ieșire a mărfurilor; achiziționarea de Echipamente Vamale; realizarea studiilor de fezabilitate; și activităților de supraveghere și monitorizare.

- (b) Modernizarea drumului de acces la PTF Leușeni prin lărgirea acestuia la un drum cu patru benzi, inclusiv realizarea studiilor de fezabilitate, și activităților de supraveghere și monitorizare.
2. Facilitarea vamală a Coridoarelor Solidarității și modernizarea PTF Giurgiulești prin:
- (a) Realizarea unui studiu de fezabilitate pentru gestionarea traficului.
  - (b) Extinderea capacității parcării/terminalului de așteptare existent în orașul Giurgiulești, inclusiv îmbunătățirea serviciilor de bază precum grupurile sanitare și punctele de alimentare cu apă pentru șoferi.
  - (c) Achiziționarea și instalarea echipamentelor și software de scanare la PTF Giurgiulești.
  - (d) Acordarea asistenței tehnice pentru desfășurarea activităților de supraveghere.
3. Construirea PTF Ungheni, inclusiv:
- (a) Construirea drumului său de acces la Rețeaua Națională de Drumuri, inclusiv a instalațiilor de cântărire și vămuire și terminalului de camioane, precum și studiile de fezabilitate necesare și activitățile de supraveghere și monitorizare.
  - (b) Achiziția de Echipamente Vamale.

Partea 3: Dezvoltarea durabilității, capacității de realizare și sprijinului pentru managementul proiectelor

1. Oferirea asistenței tehnice și suportului pentru realizarea auditurilor Proiectului, monitorizarea și evaluarea Proiectului, precum și supravegherea lucrărilor de construcții civile.
2. Oferirea asistenței tehnice pentru:
  - (a) Dezvoltarea unui Sistem de contractare a lucrărilor de construcție a drumurilor bazat pe rezultate și performanță (OPBRC), care include: (i) o evaluare a mediului favorabil pentru adoptarea OPBRC în sectorul rutier, (ii) elaborarea unei strategii și a unui plan de implementare care să ghideze adoptarea OPBRC, (iii)

dezvoltarea instrumentelor juridice corespunzătoare pentru implementarea OPBRC, și (iv) Instruire și consolidarea capacităților în aspecte OPBRC.

- (b) Îmbunătățirea operaționalizării Sistemului de gestionare a activelor rutiere (RAMS), pentru: (a) îmbunătățirea funcționalităților Modulelor privind schimbările climatice și siguranța rutieră, (b) extinderea implementării RAMS către raioanele selectate și (c) instruirea și consolidarea capacităților ASD și raioanelor selectate privind operaționalizarea RAMS.
3. Elaborarea și implementarea unui Program de stagii pentru femei, inclusiv oferirea instruirii de integrare pentru stagiarii selectați, consolidarea capacităților Mentorilor desemnați pentru stagiarii selectați și oferirea unei indemnizații de stagiu pentru stagiarii selectați.
  4. Suport pentru: (a) ASD în desfășurarea managementului, coordonării și evaluării Părților sale respective din Proiect, inclusiv Costurile de instruire și operare și (b) SVM în desfășurarea managementului, coordonării și evaluării Părților sale respective din Proiect, inclusiv Costurile de instruire și operare.

Partea 4: Răspuns în situații de urgență

Oferirea unui răspuns imediat la o criză sau urgență eligibilă, după cum este necesar.

SUPLIMENTUL 2

Executarea Proiectului

Secțiunea I. Aranjamente de implementare

A. Aranjamente instituționale

Pentru a facilita implementarea Proiectului, Împrumutul va:

- (a) Determina ASD să înființeze și, ulterior, să conducă și să mențină, pe toată durata implementării Proiectului, o unitate de implementare a Proiectului („UIP”) în cadrul ASD, cu funcții și resurse acceptabile pentru Asociație, și personal corespunzător, inclusiv un specialist în management financiar, un specialist în achiziții, un specialist în mediu, un specialist social, un specialist în strămutare și un specialist în sănătate și siguranță, cu calificări acceptabile pentru Asociație, așa cum este descris în continuare în Manualul operațional al proiectului.
- (b) Determina SVM să înființeze și, ulterior, să conducă și să mențină, pe toată durata implementării Proiectului, o unitate de implementare a Proiectului („UIP”) în cadrul SVM, cu funcții și resurse acceptabile pentru Asociație, și personal corespunzător, inclusiv un specialist în management financiar, un specialist în achiziții, un specialist în mediu, un specialist social, cu calificări acceptabile pentru Asociație, așa cum este descris în continuare în Manualul operațional al proiectului.
- (c) Desemna reprezentanți care să facă parte din Comisia Mixtă Moldo-Română care va fi responsabilă cu supravegherea implementării generale a Proiectului în conformitate cu prezentul Acord, așa cum este descris în continuare în Manualul operațional al proiectului.
- (d) Conduce și menține, pe toată durata implementării Proiectului, un Grup de Lucru Tehnic acceptabil pentru Asociație, responsabil cu abordarea provocărilor tehnice din timpul implementării, cu componența, funcțiile și resursele stabilite în Manualul operațional al proiectului.

B. Acord subsidiar al ASD

1. Pentru a facilita realizarea Părților 1, 2.1.b., 2.3.a, 3.1, 3.2., 3.3 și 3.4.a ale Proiectului, Împrumutatul va pune la dispoziția ASD o parte din sumele din Credit în temeiul unui acord subsidiar, cu termeni și condiții acceptabile pentru Asociație („Acordul subsidiar al ASD”), care va include, *inter alia*:
  - (a) rolurile și responsabilitățile ASD cu privire la implementarea Părților 1, 2.1.b., 2.3.a, 3.1, 3.2., 3.3 și 3.4.a ale Proiectului;
  - (b) obligația ASD de a respecta cerințele tehnice, de achiziții, fiduciare, de mediu și sociale aplicabile Proiectului, Manualul operațional al proiectului și Ghidul Anticorupție, în conformitate cu prevederile prezentului Acord, inclusiv Condițiile generale;
  - (c) obligația ASD de a se asigura că orice bunuri, lucrări și/sau servicii care urmează să fie finanțate din Credit în temeiul Părților 1, 2.1.b., 2.3.a, 3.1, 3.2., 3.3 și 3.4 sunt achiziționate în conformitate cu Regulamentul privind achizițiile;
  - (d) obligația ASD de a menține un sistem de management financiar și de a pregăti rapoartele financiare pentru părțile sale respective din Proiect în conformitate cu standardele contabile aplicate în mod consecvent acceptabile pentru Asociație, precum și într-o manieră potrivită pentru a reflecta operațiunile, resursele și cheltuielile aferente părților sale din Proiect, după cum se precizează în Manualul operațional al proiectului;
  - (e) obligația ASD de a păstra toate înregistrările (contracte, comenzi, facturi, note de plată, chitanțe și alte documente) care dovedesc cheltuielile în cadrul părților sale din Proiect până la un (1) an după ce Împrumutatul și Asociația au primit situațiile financiare auditate, care acoperă perioada în care a fost efectuată ultima tragere din Contul de Credit și doi (2) ani după Data de închidere a proiectului;
  - (f) obligația ASD de a permite Împrumutatului și Asociației să inspecteze Partea sa din Proiect, funcționarea acesteia și orice înregistrări și documente relevante;
  - (g) obligația ASD de a pregăti și furniza Împrumutatului și Asociației Rapoarte de proiect și toate informațiile pe care Împrumutatul sau Asociația le va solicita în mod rezonabil în legătură cu cele de mai sus;

- (h) obligația ASD de a încheia Acordul de Coordonare cu SVM, MF și MIDR în scopul coordonării implementării Părții 2 a Proiectului.
  - (i) împrumutatul va avea dreptul să suspende sau să rezilieze dreptul ASD de a utiliza sumele din Credit, sau să obțină o rambursare a întregii sau a unei părți a sumei Creditului trasă la acel moment, în cazul neîndeplinirii de către ASD a oricărei dintre obligațiile sale din Acordul subsidiar al ASD; și
  - (j) o prevedere care stipulează că, în caz de conflict între oricare dintre prevederile Acordului subsidiar al ASD și prezentul Acord, vor prevala prevederile acestui Acord.
2. Împrumutatul își va exercita drepturile conform Acordului subsidiar al ASD în așa fel încât să protejeze interesele Împrumutatului și ale Asociației și să îndeplinească scopurile Creditului.
  3. Cu excepția cazului în care Asociația va conveni altfel, Împrumutatul nu va cesiona, modifica, abroga sau elimina Acordul subsidiar al ASD sau oricare dintre prevederile acestuia.
  5. Fără a contraveni celor de mai sus, în cazul unui conflict între prevederile Acordului subsidiar al ASD și prezentul Acord, vor prevala prevederile acestui Acord.

C. Acordul de coordonare

1. Pentru a facilita derularea Proiectului, Împrumutatul, prin Ministerul Finanțelor și MIDR, va încheia un acord de coordonare cu SVM și ASD („Acord de coordonare”), cu termeni și condiții acceptabile pentru Asociație și, ulterior, va menține respectivul Acord de coordonare pe tot parcursul implementării Proiectului.
2. Împrumutatul se asigură că Acordul de coordonare include, printre altele:
  - (a) responsabilitățile fiecărei instituții în implementarea Părții 2 a Proiectului,

- (b) mecanismele de coordonare între entități pentru implementarea Părții 2 a Proiectului, inclusiv respectarea cerințelor de mediu și sociale, printre altele; și
  - (c) mecanismele de coordonare pentru elaborarea și furnizarea către Asociație a Rapoartelor de Proiect.
3. Împrumutatul își va exercita drepturile conform Acordului de Coordonare în așa fel încât să protejeze interesele Împrumutatului și ale Asociației și să îndeplinească scopurile Creditului.
  4. Cu excepția cazului în care Asociația va conveni altfel, Împrumutatul nu va cesiona, modifica, abroga, elimina, rezilia sau eșua să implementeze Acordul de coordonare sau oricare dintre prevederile acestuia.
  5. În cazul unui conflict între prevederile Acordului de coordonare și cele ale prezentului Acord, vor prevala prevederile acestui Acord.

D. Manualul operațional al proiectului

1. Fără a limita prevederile Articolului V din Condițiile Generale, Împrumutatul va realiza și va determina ASD și SVM să realizeze Proiectul în conformitate cu Manualul operațional al proiectului, care va include, *inter alia*: (a) o descriere detaliată a activităților și aranjamentelor instituționale pentru Proiect, inclusiv funcțiile tehnice, administrative și fiduciare ale agențiilor relevante; (b) procedurile administrative, contabile, de audit, de raportare, financiare (inclusiv aspecte legate de fluxul de numerar în legătură cu acestea), de achiziție și debursare ale Proiectului; (c) indicatorii de monitorizare pentru Proiect; (d) mecanismul de soluționare a reclamațiilor; (e) Ghidul Anticorupție, (f) funcțiile detaliată și componența Comisiei Mixte Moldo-Române, (g) funcțiile detaliată și componența Grupului de Lucru Tehnic, (h) componența și funcțiile detaliată ale UIP a ASD și UIP a SVM și (i) detaliile privind funcționarea Programului de stagii pentru femei, precum și criteriile de eligibilitate pentru identificarea stagiarelor eligibili.
2. Cu excepția cazului în care Asociația va conveni altfel în scris, Împrumutatul nu va abroga, modifica, suspenda, elimina sau eșua să implementeze Manualul operațional al proiectului sau oricare dintre prevederile acestuia.

3. În cazul unui conflict între prevederile Manualului operațional al proiectului și cele ale prezentului Acord, vor prevala prevederile acestui Acord.

E. Programul de stagii pentru femei

1. În scopul realizării Părții 3.3. a Proiectului, Împrumutatul va determina ASD:
  - (a) să încheie un acord de colaborare („Acord de colaborare”) cu Universitatea, incluzând obligația Universității de a identifica, *inter alia*, Stagiarii eligibili pentru a face parte din Programul de stagii pentru femei și
  - (b) să ofere o indemnizație de stagiu fiecărui stagiar selectat pentru a participa în cadrul Programului de stagii pentru femei, de până la nouă sute douăzeci și patru de euro (924 euro) pe lună, cu excepția cazului în care ASD și Asociația convin altfel, și să fie reflectată în Manualul operațional al proiectului, pentru o perioadă de până la șase (6) luni; totul în conformitate cu termenii, condițiile, criteriile de eligibilitate și procedurile stabilite în Manualul operațional al proiectului.

F. Standarde de mediu și sociale

1. Împrumutatul va asigura și va determina ASD și SVM să se asigure că Proiectul este realizat în conformitate cu Standardele de mediu și sociale, într-un mod acceptabil pentru Asociație.
2. Fără a limita prevederile alineatului 1 de mai sus, Împrumutatul va asigura și va determina ASD și SVM să se asigure că Proiectul este realizat în conformitate cu Planul de angajament social și de mediu (ESCP), într-un mod acceptabil pentru Asociație. În acest scop, Împrumutatul va asigura și va determina ASD și SVM să se asigure că:
  - (a) măsurile și acțiunile specificate în ESCP sunt implementate cu diligență și eficiență, așa cum este prevăzut în ESCP;
  - (b) sunt disponibile fonduri suficiente pentru a acoperi costurile implementării ESCP;

- (c) politicile și procedurile sunt păstrate, iar un număr potrivit de personal calificat și cu experiență este menținut pentru a implementa ESCP, așa cum este prevăzut în ESCP; și
  - (d) ESCP, sau orice prevedere a acestuia, nu este modificată, abrogată, suspendată sau eliminată, cu excepția cazului în care Asociația va conveni altfel în scris, așa cum este specificat în ESCP, și se asigură că ESCP revizuit este comunicat imediat după aceea.
3. În cazul unor contradicții între prevederile ESCP și cele ale prezentului Acord, vor prevala prevederile acestui Acord.
4. Împrumutul va asigura și va determina ASD și SVM să asigure că:
- (a) sunt luate toate măsurile necesare pentru a colecta, compila și furniza Asociației prin intermediul rapoartelor periodice, cu frecvența specificată în ESCP, și prompt într-un raport sau rapoarte separate, dacă Asociația solicită acest lucru, informații cu privire la stadiul conformității cu ESCP și instrumentele de mediu și sociale menționate în acesta, toate aceste rapoarte având forma și conținutul acceptabile pentru Asociație, care stabilesc, printre altele: (i) stadiul implementării ESCP; (ii) condițiile, dacă există, care împiedică sau amenință să împiedice implementarea ESCP; și (iii) măsurile corective și preventive luate sau care trebuie luate pentru a soluționa astfel de condiții; și
  - (b) Asociația este informată cu promptitudine cu privire la orice incident sau accident legat de sau care are un impact asupra Proiectului, care are sau este posibil să aibă un efect negativ semnificativ asupra mediului, comunităților afectate, publicului sau lucrătorilor, conform ESCP, instrumentelor de mediu și sociale menționate în acesta și Standardelor de mediu și sociale.
5. Împrumutul va stabili și va determina ASD și SVM să stabilească, să publice, să mențină și să opereze un mecanism de soluționare a reclamațiilor accesibil, să primească și să faciliteze rezolvarea preocupărilor și nemulțumirilor persoanelor afectate de Proiect și să ia toate măsurile necesare și potrivite pentru a rezolva sau facilita soluționarea acestor preocupări și nemulțumiri, într-un mod acceptabil pentru Asociație.

6. Împrumutatul va asigura și va determina ASD și SVM să asigure că toate documentele de licitație și contractele pentru lucrări civile din cadrul Proiectului includ obligația antreprenorilor, subcontractanților și entităților de supraveghere: (a) să respecte aspectele relevante ale ESCP și instrumentele de mediu și sociale menționate în acesta; și (b) să adopte și să pună în aplicare coduri de conduită, care trebuie oferite și semnate de toți lucrătorii, care să detalieze măsurile de abordare a riscurilor de mediu, sociale, de sănătate și siguranță, precum și riscurile de exploatare și abuz sexual, hărțuire sexuală și violență împotriva copiilor; toate după cum se aplică acestor lucrări civile comandate sau executate în temeiul contractelor menționate.

G. Răspuns contingent în situații de urgență

1. Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a activităților de răspuns contingent în situații de urgență în conformitate cu Partea 4 a Proiectului („Partea de răspuns contingent în situații de urgență”), Împrumutatul va asigura că:
  - (a) este elaborat și adoptat un manual («Manualul CERC») având forma și conținutul acceptabile pentru Asociație, care va prezenta în detaliu modalitățile de implementare a Părții de răspuns contingent în situații de urgență, incluzând: (i) orice structuri sau practici instituționale pentru coordonarea și punerea în aplicare a Părții de răspuns contingent în situații de urgență; (ii) activități specifice care pot fi incluse în Partea de răspuns contingent în situații de urgență, cheltuielile eligibile necesare pentru acestea («Cheltuieli pentru situații de urgență») și orice proceduri pentru o astfel de includere; (iii) modalități de gestionare financiară pentru Partea de răspuns contingent în situații de urgență; (iv) metode și proceduri de achiziții pentru Partea de răspuns contingent în situații de urgență; (v) documentația necesară pentru tragerea sumelor de finanțare pentru finanțarea cheltuielilor în situații de urgență; (vi) o descriere a evaluărilor de mediu și sociale și a modalităților de gestionare pentru Partea de răspuns contingent în situații de urgență; și (vii) un model de Plan de acțiune pentru situații de urgență;
  - (b) Planul de acțiune pentru situații de urgență este elaborat și adoptat având forma și conținutul acceptabile pentru Asociație;

- (c) Partea de răspuns contingent în situații de urgență se desfășoară în conformitate cu Manualul CERC și cu Planul de acțiune pentru situații de urgență; cu condiția, totuși, ca, în cazul unei contradicții între dispozițiile Manualului CERC sau ale Planului de acțiune pentru situații de urgență și prezentul Acord, dispozițiile prezentului Acord să prevaleze; și
  - (d) nici Manualul CERC, nici Planul de acțiune pentru situații de urgență nu sunt modificate, suspendate, anulate, abrogate sau eliminate fără aprobarea prealabilă scrisă a Asociației.
2. Împrumutatul se va asigura că structurile și aranjamentele menționate în Manualul CERC sunt menținute pe tot parcursul implementării Părții de răspuns contingent în situații de urgență, cu personal și resurse adecvate satisfăcătoare pentru Asociație.
3. Împrumutatul va asigura că:
- (a) instrumentele de mediu și sociale necesare pentru Partea de răspuns contingent în situații de urgență sunt pregătite, dezvăluite și adoptate în conformitate cu Manualul CERC și ESCP și având forma și conținutul acceptabile pentru Asociație; și
  - (b) Partea de răspuns contingent în situații de urgență se desfășoară în conformitate cu instrumentele de mediu și sociale într-un mod acceptabil pentru Asociație.
4. Activitățile din cadrul Părții de răspuns contingent în situații de urgență vor fi întreprinse numai după ce a avut loc o criză sau o urgență eligibilă.

Secțiunea II. Monitorizarea, Raportarea și Evaluarea Proiectului

Împrumutatul va furniza Asociației fiecare Raport de Proiect nu mai târziu de patruzeci și cinci (45) de zile de la sfârșitul fiecărui trimestru calendaristic, acoperind trimestrul calendaristic.

Secțiunea III. Tragerea sumelor din finanțare

A. Generalități

Fără limitarea la prevederile Articolului II din Condițiile Generale și în conformitate cu Scrisoarea de debursare și de informare financiară, Împrumutatul poate trage sumele din finanțare pentru: (a) a finanța Cheltuielile Eligibile în suma alocată și, dacă este cazul, până la procentul stabilit pentru fiecare Categorie din următorul tabel:

Categoria	Suma alocată din împrumut (exprimată în euro)	Procentul cheltuielilor care urmează să fie finanțate (inclusiv taxe)
(1) Bunuri, lucrări, servicii de consultanță, servicii, altele decât cele de consultanță, pentru Partea 1.1 a Proiectului	5.600.000	53%
(2) Cheltuieli pentru situații de urgență	0	100%
SUMA TOTALĂ	5.600.000	

B. Condiții de tragere; Perioada de tragere

1. Fără a contraveni dispozițiilor din Partea A a acestei Secțiuni, nu se va face nicio tragere pentru:
  - (a) plățile efectuate înainte de data semnării.
  - (b) cheltuielile pentru situații de urgență din Categoria 2, cu excepția cazului în care și până când toate condițiile următoare nu au fost îndeplinite în ceea ce privește cheltuielile menționate:
    - (i) [REDACTAT] a stabilit că a avut loc o criză eligibilă sau o situație de urgență și a transmis Asociației o cerere de tragere a sumelor Împrumutului din categoria 2;
    - (ii) Asociația a fost de acord cu o astfel de determinare, a acceptat cererea menționată și a notificat Împrumutatul cu privire la aceasta; și

(iii) Împrumutul a adoptat Manualul CERC și Planul de acțiune pentru situații de urgență, având forma și conținutul acceptabile pentru Asociație.

2. Data limită de tragere este 30 iunie 2029.

IV. Alte angajamente

1. Împrumutul, în conformitate cu Secțiunea 5.03 din Condițiile Generale, va asigura că resursele financiare și de altă natură necesare ca finanțare de contrapartidă pentru Proiect sunt disponibile și gata de plată pentru implementare.

SUPLIMENTUL 3

Graficul de rambursare

Data scadenței plăților	Suma principală de rambursat din credit (exprimată în procente)*
La fiecare 15 februarie și 15 august:	
începând cu 15 august 2029 până la 15 februarie 2049	1,65%
începând cu 15 august 2049 până la 15 februarie 2054 inclusiv	3,40%

* Procentajul reprezintă procentul din suma principală a Creditului de rambursat, cu excepția cazurilor în care Asociația poate specifica altfel în conformitate cu Secțiunea 3.05 (b) din Condițiile Generale.

ANEXĂ

Definiii

1. „Ghidul anticorupție“ înseamnă, în sensul paragrafului 5 din anexa la Condițiile generale, „Ghidul privind prevenirea și combaterea fraudei și corupției pentru proiecte finanțate prin împrumuturi BIRD, credite AID și granturi“ din data de 15 octombrie 2006 și revizuit în ianuarie 2011 și la data de 1 iulie 2016.
2. „Ajustarea bazei la taxa aferentă dobânzii” înseamnă ajustarea bazei standard a Asociației la taxa aferentă dobânzii pentru creditele în moneda de denominare a Creditului, în vigoare la ora 12:01, ora Washington, D.C., la data la care Creditul este aprobat de Directorii Executivi ai Asociației și exprimat fie ca procent pozitiv, fie negativ pe an.
3. „Ajustarea bazei la taxa de deservire” înseamnă ajustarea bazei standard a Asociației la taxa de deservire pentru creditele în moneda de denominare a Creditului, în vigoare la ora 12:01, ora Washington, D.C., la data la care Creditul este aprobat de Directorii Executivi ai Asociației și exprimat fie ca procent pozitiv, fie negativ pe an.
4. „PTF” înseamnă Punct de Trecere a Frontierei.
5. „Punct negru” înseamnă un tronson de drum cu o lungime maximă de 1 km, pe care s-au înregistrat cel puțin 5 accidente rutiere cu cel puțin cinci victime într-o perioadă de cinci (5) ani.
6. „Categorie” înseamnă o categorie prevăzută în tabelul din Secțiunea III.A din Suplimentul 2 la prezentul Acord.
7. „Manual CERC” înseamnă manualul menționat în Secțiunea I.G din Suplimentul 2 la prezentul Acord, după cum acest manual poate fi actualizat periodic cu acordul Asociației și care face parte integrantă din Manualul operational al proiectului.
8. „Acord de colaborare” înseamnă acordul acceptabil pentru Asociație, la care se face referire în Secțiunea I.E din Suplimentul 2 la prezentul Acord, care urmează să fie încheiat între ASD și Universitate în scopul implementării Programului de stagii pentru femei, conform Părții 3.3 din Proiect.

9. „Infrastructură complementară” înseamnă trotuare, locuri de parcare, căi de acces, structuri de drenaj și orice altă infrastructură complementară agreată de Asociație, care mărește funcționalitatea drumurilor Proiectului și sporește beneficiul acestora pentru utilizatorii drumului.
10. „Parte de răspuns contingent în situații de urgență” înseamnă orice activitate sau activități care urmează să fie desfășurate în temeiul Părții 4 a Proiectului pentru a răspunde unei crize eligibile sau situații de urgență.
11. „Acord de coordonare” înseamnă acordul acceptabil pentru Asociație, la care se face referire în Secțiunea I.C din Suplimentul 2 la prezentul Acord, care urmează să fie încheiat între Împrumutat, prin MF și ASD, în scopul implementării Părții 2 a Proiectului.
12. „Coridorul 5” înseamnă drumul care leagă drumul R14 de drumul R.13, prin satele Ivanovca, Izvoare, Vanțina și Ocolina.
13. „Coridorul 8” înseamnă drumul care leagă satele Cornești, Boghenii Noi și Năpădeni de Drumul M5.
14. „Coridorul 24” înseamnă drumul care leagă R34 de R35, prin satele Ciobalaccia, Tartaul, Baimaclia și Enichioi.
15. „Echipament vamal” înseamnă echipament de cântărire, scanere și orice alt echipament vamal acceptabil pentru Asociație.
16. „Sistem electronic de așteptare” înseamnă un sistem digital care permite șoferilor de camioane să rezerve intervale de timp pentru trecerea prin punctele de control la frontieră, eliminând astfel necesitatea cozilor fizice.
17. „Criză eligibilă sau situație de urgență” înseamnă un eveniment care a provocat sau este probabil să provoace iminent un impact economic și/sau social negativ major Împrumutatului, asociat cu o criză sau un dezastru natural sau provocat de om.
18. „Stagiari eligibili” înseamnă studenți universitari de sex feminin, identificate de Universitate, care îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru a participa la Programul de stagii pentru femei, așa cum este stabilit în Manualul operațional al proiectului.

19. „Plan de acțiune pentru situații de urgență” înseamnă planul menționat în Secțiunea I.G, care detaliază activitățile, bugetul, planul de implementare și măsurile de monitorizare și evaluare, pentru a răspunde crizei eligibile sau situației de urgență.
20. „Cheltuieli pentru situații de urgență” înseamnă oricare dintre cheltuielile eligibile prevăzute în Manualul CERC la care se face referire în secțiunea I.G din Suplimentul 2 la prezentul Acord și necesare pentru Partea de răspuns contingent în situații de urgență.
21. „Plan de angajament social și de mediu” sau „ESCP” înseamnă planul de angajament social și de mediu pentru Proiect, din 22 martie 2024, după cum poate fi modificat periodic în conformitate cu prevederile acestuia, care stabilește măsurile și acțiunile semnificative pe care Împrumutul le va efectua sau le va determina să fie efectuate pentru a aborda riscurile și impacturile potențiale de mediu și sociale ale Proiectului, inclusiv intervalele de timp ale acțiunilor și măsurilor, modalitățile instituționale, de personal, instruire, monitorizare și raportare și orice instrumente de mediu și sociale care urmează să fie pregătite în temeiul acestora.
22. „Standarde de mediu și sociale” sau „SMS” înseamnă, în mod colectiv: (i) „Standard de mediu și social 1: ”Evaluarea și gestionarea riscurilor și impacturilor de mediu și sociale” ; (ii) „Standard de mediu și social” 2: Munca și condițiile de muncă”; (iii) „Standard de mediu și social 3: Eficiența resurselor și prevenirea și gestionarea poluării”; (iv) „Standard de mediu și social” 4: ”Sănătatea și siguranța comunității”; (v) „Standardul de mediu și social” 5: Achiziționarea de terenuri, restricțiile privind utilizarea terenurilor și strămutarea involuntară”; (vi) „Standard de mediu și social 6: Conservarea biodiversității și gestionarea durabilă a resurselor naturale vii”; (vii) „Standardul de mediu și social 7: Popoarele indigene/Comunitățile locale tradiționale din AfricaSubsahariană deservite insuficient din punct de vedere istoric”; (viii) „Standardul de mediu și social 8: Patrimoniul cultural”; (ix) „Standardul de mediu și social 9: Intermediari financiari”; și (x) „Standardul de mediu și social 10: Implicarea părților interesate și dezvoltarea informațiilor”; în vigoare la 1 octombrie 2018, după cum este publicat de Asociație.
23. „Program de stagii pentru femei” înseamnă Programul care urmează să fie elaborat și implementat de ASD în conformitate cu Partea 3.3 a Proiectului, descris în continuare în Secțiunea I.E a Suplimentului 2 la prezentul Acord.

24. „Condiții Generale” înseamnă ”Condițiile Generale ale Asociației Internaționale pentru Dezvoltare pentru Finanțarea acordată de AID, Finanțarea proiectelor de investiții”, din 14 decembrie 2018 (ultima revizuire la 15 iulie 2023).
25. „PTF Giurgiulești” înseamnă PTF situat în regiunea Giurgiulești pe teritoriul Împrumutatului, la granița cu România.
26. „Indemnizație de stagiu” înseamnă indemnizația lunară care trebuie plătită timp de până la șase (6) luni stagiilor selectați, care vor participa la Programul de stagii pentru femei conform Părții 3.3 a Proiectului.
27. „PTF Leușeni” înseamnă PTF situat în regiunea Leușeni pe teritoriul Împrumutatului, aproape de granița cu România.
28. „Acord de împrumut” înseamnă contractul de împrumut pentru Proiect între Împrumutat și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, din aceeași dată cu prezentul Acord, după cum un astfel de contract de împrumut poate fi modificat periodic. „Acordul de împrumut” include toate anexele, suplimentele și acordurile suplimentare la Acordul de împrumut.
29. „Comisia mixtă moldo-română” înseamnă comisia la care se face referire în Secțiunea I.A.(c) din Suplimentul 2 la prezentul Acord, constituită în legătură cu Partea 2 a Proiectului conform Hotărârii Guvernului nr. 111-d din 9 noiembrie 2022, alcătuită din reprezentanți ai Împrumutatului și ai României, conform prevederilor din Manualul operațional al proiectului.
30. „M5” înseamnă drumul care leagă regiunea Chișinău de raioanele Fălești, Sângerei, Strășeni de pe teritoriul Împrumutatului.
31. „SVM” sau „Serviciul Vamal al Moldovei” înseamnă autoritatea Serviciului Vamal al Împrumutatului, aflată în subordinea MF, cu autoritate administrativă și personalitate juridică independentă, conform Legislației SVM, sau orice succesor al acestuia acceptabil pentru Bancă.
32. „Legislația SVM” înseamnă Legea Împrumutatului Nr.302 din 21 decembrie 2017 și publicată în Monitorul Oficial la 2 martie 2018, care a stabilit înființarea SVM.

33. „Mentor” înseamnă personalul desemnat să supravegheze și să îndrume orice stagiar selectat pe parcursul stagiului, conform procesului stabilit în Manualul operațional al proiectului, în cadrul Programului de stagii pentru femei.
34. „Modul” înseamnă o caracteristică din cadrul RAMS.
35. „MF” înseamnă Ministerul Finanțelor al Împrumutatului.
36. „Rețeaua de drumuri naționale” înseamnă legăturile rutiere ale rețelei de drumuri a Împrumutatului desemnate drept „drumuri naționale” în conformitate cu Legea Drumurilor nr. 509, din 22 iunie 1995 și publicată în Monitorul Oficial la 11 septembrie 1995.
37. „Infrastructură de transport nemotorizat” înseamnă biciclete, scutere, căruțe trase de animale, transport cu roți mici, deplasare în scaun cu rotile și orice altele după cum este convenit de Asociație.
38. „Costuri operaționale” înseamnă cheltuielile suplimentare rezonabile efectuate de către SVM și ASD la gestionarea implementării proiectului pentru: întreținere de birouri, consumabile de birou, tipărire, utilități, instrumente de comunicare, asigurare, transport, cheltuieli de publicitate, servicii de traducere, și alte cheltuieli după cum pot fi convenite de Asociație.
39. „OPBRC” sau „Contractarea lucrărilor de construcție a drumurilor în baza rezultatelor și performanței” înseamnă o modalitate de contractare care asigură durabilitatea întreținerii drumurilor.
40. „Sistemul OPBRC” este sistemul de contractare a lucrărilor de construcție a drumurilor bazat pe rezultate și performanță care va fi dezvoltat de ASD în conformitate cu Partea 3.2.(a) a Proiectului.
41. „Locații prioritare” înseamnă Punctele negre prioritizate pe baza criteriilor stabilite în Manualul operațional al proiectului, care urmează să fie susținute în conformitate cu Partea 1.3 a Proiectului.
42. „ESIA preliminară” înseamnă o evaluare pentru a oferi o descriere inițială a condițiilor de mediu și sociale și a siguranței muncii în jurul locației proiectului, pentru a identifica potențialele impacturi sociale și de mediu, pentru a recomanda măsuri de atenuare și pentru a identifica

instrumentele de mediu și sociale necesare pentru investițiile din proiect identificate, cum ar fi evaluarea socială și de mediu completă, evaluarea parțială de mediu și Planurile de management de mediu și social (ESMP) (inclusiv toate instrumentele sociale relevante) în conformitate cu reglementările relevante ale Împrumutatului și cu Cadrul de mediu și social (ESF).

43. „Regulamentul privind achizițiile“ înseamnă, în sensul paragrafului 85 din Anexa la Condițiile generale, „Regulamentul privind achizițiile BM pentru Finanțarea proiectelor de investiții“, datat septembrie 2023.
44. „Manualul operațional al proiectului“ înseamnă Manualul operațional al Proiectului pentru Proiect, elaborat într-o manieră acceptabilă Asociației, menționat în Secțiunea I.D a Suplimentului 2 la acest Acord.
45. „R13” înseamnă drumul care leagă orașele Bălți și Florești de pe teritoriul Împrumutatului.
46. „R14” înseamnă drumul care leagă regiunea Chișinău de regiunile Florești și Soroca de pe teritoriul Împrumutatului.
47. „R34” înseamnă drumul care leagă regiunea Chișinău de raioanele Hâncești, Leova, Tartaul and Cahul de pe teritoriul Împrumutatului.
48. „R35” înseamnă drumul care leagă orașul Cantemir cu satele Baimaclia și Tartaul de Salcie de pe teritoriul Împrumutatului.
49. “RAMS” sau „Sistemul de management al activelor rutiere” înseamnă sistemul de management instituit în ASD pentru a gestiona rețeaua de drumuri aflate în competența ASD prin colectarea, stocarea și procesarea inventarului drumurilor și podurilor, starea, traficul și datele aferente și a le folosi pentru scopuri de planificare și programare rutieră.
50. „Investiții în siguranță rutieră” înseamnă lucrări civile legate de îmbunătățirea siguranței infrastructurii rutiere pentru conducere și mers pe jos, cum ar fi marcaje, delimitări, bariere de pe marginea drumului, lărgirea benzii/curvei, lucrările de pavaj și tratarea punctelor negre sau orice altele, după cum este convenit de Asociație.

51. „Echipament de scanare” înseamnă echipament și/sau tehnologie care este utilizată pentru a inspecta toate tipurile de mărfuri și mijloace de transport la PTF, într-o manieră neintruzivă.
52. „Stagiari selectați” înseamnă stagiarii eligibili selectați de ASD pentru a participa la Programul de stagii pentru femei.
53. „Drumuri Locale Prioritare Selectate” înseamnă Coridorul 8, Coridorul 24 și Coridorul 5 și orice alt drum regional sau local prioritar din Rețeaua Națională de Drumuri a Împrumutatului, în plus sau în locul celor de mai sus, conform acordului Asociației, selectate în conformitate cu criteriile stabilite în Manualul operațional al proiectului.
54. „Raioane selectate” înseamnă autoritățile publice centrale care urmează să fie selectate pentru lansarea RAMS, conform criteriilor și procedurilor de eligibilitate stabilite în Manualul operațional al proiectului.
55. ”Data semnării” înseamnă ultima dată dintre data la care Împrumutatul a semnat acest Acord și data la care Asociația a semnat acest Acord, iar această definiție se aplică tuturor referințelor la ”data Acordului de finanțare” din Condițiile Generale.
56. „Software” înseamnă soluții software acceptabile pentru Asociație, care urmează să fie achiziționate și instalate la PTF pentru a sprijini operațiunile vamale.
57. “Coridoare ale solidarității” înseamnă o parte din Rețeaua Națională de Drumuri a Împrumutatului, desemnată ca atare și utilizată pentru transportul de mărfuri provenite din și destinate Ucrainei prin Republica Moldova.
58. „ASD” înseamnă Administrația de Stat a Drumurilor a Împrumutatului, o întreprindere deținută de stat, înființată în conformitate cu Legislația ASD, sau orice succesor al acesteia acceptabil pentru Asociație.
59. „Legislația ASD” înseamnă Legea Împrumutatului Nr.118 din 25 mai 2023 și publicată în Monitorul Oficial la 21 iunie 2023, care a stabilit înființarea ASD.
60. „Grup de lucru tehnic” înseamnă un grup de lucru compus din personalul operațional al MIDR, MF, ASD și SVM, înființat pentru a facilita

coordonarea implementării Părții 2 și a activităților de raportare și audit în cadrul Proiectului, cu componență și funcții acceptabile pentru Asociație, așa cum este descris în continuare în Manualul operațional al proiectului.

61. „Instruire“ înseamnă cheltuielile rezonabile acceptabile pentru Asociație, suportate de către Împrumutat pentru activități legate de instruire, vizite de studiu, seminare/ ateliere de lucru pentru implementarea Proiectului, inclusiv costuri de călătorie (transport, diurne, costuri de cazare și alte costuri legate de călătorie) pentru studenți, lectori și participanții la instruire, onorariile lectorilor, închirieri de spații și de echipamente, materiale de instruire și consumabile necesare în scopuri de instruire.
62. „PTF Ungheni” înseamnă PTF situat în regiunea Ungheni pe teritoriul Împrumutatului, aproape de granița cu România.
63. „Universitate” înseamnă Universitatea Tehnică a Moldovei.